

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

**po Prijavi 10 privatnih apoteka iz Unsko – sanskog Kantona protiv Vlade i Zavoda
zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog Kantona, radi ograničavanja tržišne
konkurencije**

Sarajevo
Juni, 2008. godine

Broj: 01-04-26-038-27-II/07
Sarajevo, 12.06.2008. godine

Na osnovu člana 42. tačka g), a u vezi sa članom 4. stav (1) tačke c) i d) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 88/07) i člana 193. stav (2) Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04 i 88/07) u postupku pokrenutom na osnovu Zahtjeva 10 privatnih apoteka sa područja Unsko-Sanskog kantona : «Cazinlijek»-Cazin, «Krupafarm»-Bosanska Krupa, «Lijek»-Cazin, «Don»-Sanski Most, «Mr.Rabija»-Bosanska Krupa, «A-Medicus»-Sanski Most, «Medicus»-Sanski Most, «Tilia»-Sanski Most, «Aida»-Bihać i «Mak-Pharm»-Cazin, zaprimljenom dana 05.11. 2007. godine pod brojem: 01-04-26-038-II/07, zastupanih po advokatu Karović Mustafi, Sime Milutinovića Sarajlije 15, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Unsko-Sanskog Kantona i Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog Kantona, Konkurencijsko vijeće na 67. (šezdesetsedmoj) sjednici održanoj dana 12.06.2008. godine, donijelo je sljedeće

R J E Š E N J E

- I 1.** Utvrđuje se da Vlada Unsko-Sanskog kantona svojom Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja («Službeni glasnik US Kantona» broj 5/03) članom 16. spriječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu usluga izdavanja lijekova na recepte osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-Sanskog kantona, u smislu člana 4. stav 1. tačke (c) i (d) Zakona o konkurenciji.
- I 2.** Nalaže se Vladi Unsko-Sanskog kantona da u vremenskom roku od 3 (tri) mjeseca izmjeni član 16. Odluke iz tačke I 1. ovog Rješenja tako da će omogućiti pod jednakim uslovima svim apotekama koje imaju rješenje Ministarstva zdravstva Unsko-Sanskog kantona za obavljanje farmaceutske djelatnosti, pružanje usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona.
- I 3.** Nalaže se Vladi Unsko-Sanskog kantona da u ostavljenom vremenskom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obaveze iz tačke I 2. Ovog Rješenja.
- II 1.** Utvrđuje se da Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona zaključivanjem ugovora o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept sa apotekama koje su javne ustanove, a ne zaključivanjem ugovora sa privatnim apotekama, sprečava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu usluga izdavanja lijekova na recepte osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-Sanskog kantona, u smislu člana 4. stav 1. tačke (c) i (d) Zakona o konkurenciji.
- II 2.** Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona da omogući svim apotekama koje imaju rješenje Ministarstva zdravstva Unsko-Sanskog kantona za obavljanje farmaceutske djelatnosti, zaključenje ugovora o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept na teret novčanih sredstava Zavoda.

- II 3.** Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona da u roku od 6 (šest) mjeseci dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obaveze iz tačke II 2. Ovog Rješenja.
- III** Odbija se zahtjev 10 (deset) privatnih apoteka sa područja Unsko-Sanskog kantona za donošenjem Privremene mjere u smislu člana 40. Zakona o konkurenciji, kao neosnovan.

Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 05.11.2007. godine, pod brojem 01-04-26-038-II/07 zaprimilo Zahtjev u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07), (u daljem tekstu: Zakon), protiv Vlade Unsko-Sanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) i Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona (u daljem tekstu: Zavod) radi sklapanja ugovora o pružanju farmaceutskih usluga protivno članu 4. stav (1) tačke c) i d) Zakona, podnesen od strane 10 privatnih apoteka sa područja Unsko-Sanskog kantona i to: «Cazinlijek»-Cazin, «Krupafarm»-Bosanska Krupa, «Lijek»-Cazin, «Don»-Sanski Most, «Mr.Rabija»-Bosanska Krupa, «A-Medicus»-Sanski Most, «Medicus»-Sanski Most, «Tilia»-Sanski Most, «Aida»-Bihać i «Mak-Pharm»-Cazin, zastupanih po advokatu Karović Mustafi, iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: Podnosilac zahtjeva).

Uvidom u dostavljeni Zahtjev i priloženu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Zahtjev kompletan i uredan, u smislu člana 28. stav (1) Zakona, te je na osnovu člana 28. stav (3) Zakona, Podnosiocu zahtjeva, dana 12.12.2007. godine, izdalo potvrdu broj 01-04-26-038-1-II/07 o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva.

U svom Zahtjevu, Podnosilac zahtjeva, opisuje činjenično stanje, praksu i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te posebno navodi:

- da su predmetne privatne apoteke registrovane u skladu sa opštim i posebnim propisima i uredno obavljaju svoju registrovanu djelatnost.
- da je po odredbama člana 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti («Službene novine F BiH», broj 29/97) predviđeno da do donošenja mreže zdravstvene djelatnosti postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u postojećoj organizaciji, pri čemu, kako tvrde, i privatne apoteke mogu biti ugovorne apoteke,
- da prema odredbi člana 16. Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda («Službeni glasnik USK», br. 5/03,4/04 13/04) pod ugovornim apotekama podrazumijevaju se one ustanove, koje su registrovane za djelatnost izdavanja lijekova na recept i koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite, a što ne znači da su to samo apoteke u državnom vlasništvu,
- da su se putem farmaceutske komore Unsko Sanskog kantona više puta obraćali Zavodu sa zahtjevom za pružanjem mogućnosti apotekama u privatnom vlasništvu davanja farmaceutskih usluga osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda, na koje je Zavod odgovorio negativno uz obrazloženje da Skupština Unsko-Sanskog Kantona još nije donijela mrežu zdravstvene djelatnosti u skladu sa članom 37. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,

- da je praksa da se recepti izdati osiguranicima od zdravstvenih ustanova Unsko-Sanskog Kantona, realizuju samo u državnim apotekama, odnosno da u ovom Kantonu još uvijek funkcioniše mreža iz perioda do 2001. godine,
- da zaključivanje ovih ugovora isključivo po kriteriju vlasničke strukture apoteka na području Unsko-Sanskog kantona, predstavlja direktno kršenje Zakona o konkurenciji u smislu člana 4. stav (1), jer se na taj način apotekama u državnom vlasništvu unaprijed osigurava povoljniji položaj za ostvarivanje osnovnih i dodatnih prihoda u odnosu na apoteke u privatnom vlasništvu.

U svom Zahtjevu Podnosilac zahtjeva također ukazuje na kršenje člana 14. Zakona o zdravstvenoj zaštiti od strane Zavoda, jer smatra da je korisnicima usluga upućivanjem samo u državne apoteke uskraćeno osnovno pravo slobodnog izbora ljekara, te samim tim i zdravstvene ustanove uključujući i apoteke.

Analizirajući zahtjev za pokretanje postupka i dokumentaciju koju je Podnosilac dostavio uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona o konkurenciji na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, te je na sjednici održanoj dana 14.12.2007. godine u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 01-04-26-038-3-II/07.

U skladu sa članom 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je po jedan primjerak navedenog Zaključka o pokretanju postupka dana, 17.12.2007. godine pod brojem: 01-04-26-038-8(9)-II/07 dostavilo na odgovor Vladi Kantona i Zavodu. Zaključak o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće je također dostavilo Pravobraniocu Unsko-Sanskog kantona,

Kantonalno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Unsko-Sanskog kantona (u daljem tekstu : Kantonalno ministarstvo) je u ime Vlade Kantona dana 18.01.2008. godine dostavilo Konkurencijskom vijeću pod brojem: 01-04-26-038-12-II/07 odgovor na Zaključak o pokretanju postupka. U svom odgovoru Kantonalno ministarstvo ističe da podnosilac Zahtjeva pogrešno tumači član 170. Zakona i da isti glasi : «Do donošenja mreže zdravstvene djelatnosti, postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u postojećoj mreži». Prema mišljenju Kantonalnog ministarstva privatne apoteke nisu bile obuhvaćene mrežom zdravstvene djelatnosti te shodno tome ne postoji zakonska mogućnost zaključivanja ugovora sa privatnim apotekama. Nakon što Kanton donese novu mrežu zdravstvene djelatnosti stvorit će se uslovi da se u potpunosti ispoštuju odredbe člana 41. i 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji propisuju proceduru natječaja za popunjavanje mreže zdravstvene djelatnosti i zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama bez obzira na vlasničku strukturu.

Kantonalno ministarstvo u svom odgovoru također navodi da je u svom Programu rada za 2008. godinu planiralo donošenje mreže zdravstvene djelatnosti na području Unsko-Sanskog kantona.

U ostavljenom vremenskom roku i Zavod je, dana 10.01.2008. godine pod brojem 01-04-26-038-11-II/07 dostavio odgovor na Zaključak o pokretanju postupka u kome je u potpunosti odbacio navode Podnosioca zahtjeva ističući da u skladu sa članom 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti može zaključiti ugovore samo sa zdravstvenim ustanovama (uključujući i apoteke) koje su u postojećoj mreži zdravstvenih djelatnosti. Zavod dalje navodi da nova mreža još nije donesena u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i da postojeće zdravstvene ustanove nastavljaju rad u mreži koja je donešena prije rata odnosno prije 1992. godine.

Uz svoj odgovor Zavod je na traženje Konkurencijskog vijeća dostavio 8 (osam) primjeraka zaključenih ugovora sa državnim apotekama o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept.

U daljem toku postupka, obzirom da se radi o predmetu sa strankama sa suprotnim interesima Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 39. Zakona zakazalo usmenu raspravu.

Usmena rasprava je održana dana 14.02.2008.godine u sjedištu Konkurencijskog vijeća i istoj je pored stranaka u postupku pristupio i Pravobranilac Unsko-Sanskog kantona. Tokom usmene rasprave stranke su se u suštini izjasnile da ostaju kod svojih dosadašnjih iskaza i dokaza a Pravobranilac Unsko-Sanskog kantona je uložio prigovor pasivne legitimacije. Razmatrajući ovaj prigovor Konkurencijsko vijeće je isti odbacilo kao neosnovan uz obrazloženje da je donošenjem Zaključka o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 2. Zakona već odredilo protiv koga se postupak vodi.

Na sjednici održanoj dana 13.03.2008. godine Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu raspoloživih dokaza potrebno izvršiti dopunsku analizu, te je u skladu sa članom 41. Stav (2) Zakona donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja u predmetnom slučaju za još 3 (tri) mjeseca.

U provođenju postupka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo relevantno tržište za predmetni slučaj.

U skladu sa članom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni Glasnik BiH», broj 18/06) relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihova bitna obilježja, kvalitet, uobičajnu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je relevantno tržište u ovom predmetu tržište usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava Zavoda na području Unsko-Sanskog kantona.

Na osnovu podatka iz dostavljene dokumentacije Ministarstva zdravstva i socijalne politike Unsko-Sanskog kantona (broj: 01-04-26-038-19-II/07 od 25.02.2008. godine) i podatke podnosioca Zahtjeva prihodi ostvareni od izdatih recepata za 2005,2006 i 2007 godinu na području Unsko-Sanskog kantona su:

Tabela 1.

Red.br.	Godina	Broj izdatih recepata	Prihod od realiziranih recepata
01.	2005.	514.624	634.546,08 KM
02.	2006.	507.568	710.408,94 KM
03.	2007.	554.194	713.247,67 KM

Prema podacima Ministarstva zdravstva i socijalne politike Unsko-Sanskog kantona, koje je nadležno za izdavanje rješenja za obavljanje farmaceutske djelatnosti, rješenje za rad ima 37 apoteka (i ogranaka) na području Unsko-Sanskog kantona, od čega je 29 apoteka u privatnom vlasništvu i 8 apoteka u državnom vlasništvu (javne ustanove).

Zavod je do dana 30.03.2007. godine sklopio Ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept sa ukupno 8 apoteka, od kojih su svih osam u državnom vlasništvu.

Iz Tabele 1. je vidljivo da je u 2006. godini na području Unsko-Sanskog kantona ukupno realizovano 507.568 recepata ili lijekova u vrijednosti od 710.408,94 KM, s tim da je realizacija svih recepata obavljena u 8 apoteka u državnom vlasništvu s kojima Zavod ima sklopljene ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept.

Na osnovu uvida u dokumentaciju iz spisa predmeta i izvedenih dokaza, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice :

-Na području Unsko-Sanskog kantona još uvijek nije uspostavljena mreža zdravstvene djelatnosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, iako je prošlo više od 10 (deset) godina od dana stupanja ovog Zakona na snagu (21.12.1997. godine).

-U skladu sa članom 170. Zakona o zdravstvenoj zaštiti na području Unsko-Sanskog kantona, zdravstvene ustanove koje su postojale do donošenja ovog Zakona su nastavile rad u do tada postojećoj mreži, što znači da u predmetnom slučaju su to samo državne apoteke.

-Vlada Unsko-Sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 15.04.2003.godine donijela Odluku o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja («Službeni glasnik US Kantona» broj 5/03). Članom 16. ove Odluke je između ostalog utvrđeno da se lijekovi propisani na recept obezbjeđuju osiguranim licima u ugovornim apotekama, a da se pod ugovornim apotekama podrazumjevaju sve zdravstvene ustanove i apoteke koje su registrovane za djelatnost izdavanja lijekova na recept i koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite na području Kantona.

-Na području Unsko-Sanskog kantona na osnovu izdatog rješenja za rad od strane kantonalnog Ministarstva zdravstva djeluje ukupno 37 (tridesetsedam) apoteka (ogranaka) od kojih je 29 (dvadesetdevet) u privatnom vlasništvu a 8 (osam) su javne ustanove.

-Zavod je zaključio ugovore o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept u periodu od 01.01. do 31.12.2007. godine (osam ugovora) sa apotekama isključivo u državnom vlasništvu (javne ustanove), kojima se obavezao da će isplaćivati naknadu u iznosu od 1,29 KM na pojedinačnu cijenu lijeka izdatog na recept sa liste lijekova Zavoda i to:

- Ugovor broj: 03-37-666/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska apoteka Bihać;
- Ugovor broj: 03-37-670/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska apoteka Cazin;
- Ugovor broj: 03-37-669/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Apoteka Bužim;
- Ugovor broj: 03-37-668/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Apoteka Bosanski Petrovac;
- Ugovor broj: 03-37-672/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska apoteka Sanski Most;
- Ugovor broj: 03-37-667/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Gradska apoteka Bosanska Krupa;
- Ugovor broj: 03-37-673/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Dom zdravlja Velika Kladuša;
- Ugovor broj: 03-37-671/07 od 30.03.2007.godine zaključen sa zdravstvenom ustanovom Dom zdravlja Ključ.

Imajući u vidu navedene činjenice i izvedene dokaze, koji su cijenjeni kako pojedinačno tako i u međusobnoj povezanosti, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se navedenom Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja i ugovorima koje je Zavod zaključio sa apotekama u državnom vlasništvu o pružanju usluga izdavanja lijekova na recept krše odredbe člana 4. stav 1. tačke c) i d) Zakona iz sljedećih razloga :

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjenjivalo usklađenost predmetne Odluke Vlade Unsko-Sanskog kantona sa Zakonom i članom. 33. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine F BiH» broj 30/97 i 7/02), na koje se u preambuli poziva predmetna Odluka i nije ocjenjivalo pravni osnov za donešenje iste.

Predmetna Odluka, sa aspekta propisa o zaštiti tržišne konkurencije, je pravnim i administrativnim barijerama ograničila slobodan ulazak privrednih subjekata konkurenata na relevantno tržište, te ograničila broj apoteka u kojima kupci odnosno korisnici usluga mogu realizirati svoje pravo dobijanja lijekova na recept na teret novčanih sredstava Zavoda.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene je uzelo u obzir i odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju odnosno Član 33. stav 1. koji glasi :

«Osigurana lica, pored prava iz člana 32. ovog zakona imaju pravo, u skladu sa utvrđenom medicinskom indukcijom, na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke, kao i pravo na korišćenje lijekova čije je stavljanje u promet odobrio ministar zdravstva, a nalaze se na listi lijekova koji se osiguranicima mogu propisati na teret sredstava kantonalnog zavoda osiguranja».

Iz citiranih odredbi Zakona o zdravstvenom osiguranju je jasno vidljivo da nigdje nije propisano, da se lijekovi koji se izdaju na recept, obezbjeđuju samo u ugovornim apotekama i da su to apoteke koje su uključene u mrežu primarne zdravstvene zaštite na području kantona kao što je utvrđeno članom 16. predmetne odluke Vlade Unsko-Sanskog kantona.

Pozivanje Vlade Unsko-Sanskog kantona i Zavoda na nemogućnost zaključenja ugovora sa apotekama van mreže zdravstvene djelatnosti, jer bi to bilo u suprotnosti sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, je također neosnovano, jer je Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene uzelo u obzir i odredbe ovog Zakona a naročito:

- Član 37. stav 2. koji glasi: «zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite osnivaju se u skladu sa mrežom zdravstvene djelatnosti, koja podrazumijeva vrstu i kapacitet zdravstvenih ustanova potrebnih za osiguranje zaštite zdravlja građana na području Kantona» i stav 3. koji glasi: «mrežu zdravstvene djelatnosti iz stava 2. ovog člana utvrđuje zakonodavno tijelo Kantona na prijedlog ministra.

- Član 38. kojim se utvrđuju mjerila za uspostavljanje mreže zdravstvene zaštite iz člana 37. koja se određuju planom Kantona i koja uvažavaju: broj, starosnu i spolnu strukturu stanovništva, jednake uslove za korištenje zdravstvenih usluga, stepen organizacije područja itd.

U navedenim članovima Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i u članu 37. stav 4. i članu 66. istoga Zakona ne navodi se razlika, odnosno različit tretman, između zdravstvenih ustanova (apoteka) u mreži i onih izvan mreže u smislu da jedne mogu izdavati osiguranim licima lijekove na recept na teret novčanih sredstava Zavoda dok one izvan mreže to ne mogu.

Također, u navedenom kontekstu je Odluka o utvrđivanju privremenih standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog osiguranja («Službene novine Federacije BiH», broj 21/00), koju je Federalni ministar zdravstva donio na osnovu člana 35. stav 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije BiH», br. 30/97 i 07/02), a koja je bila važeća u vrijeme donošenja predmetne Odluke, u kojoj je navedeno da se djelatnost apoteka osigurava snabdjevanjem lijekova osiguranih osoba sa liste lijekova koji se mogu propisati na teret novčanih sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, i ne navodi se da su to samo ugovorne apoteke.

Ekonomska analiza relevantnog tržišta (Tabela 1.) pokazuje da su apoteke koje imaju ugovor sa Zavodom u povoljnijem položaju, jer imaju dodatni izvor prihoda pošto imaju mogućnost prodaje lijekova na recept osiguranim licima na teret novčanih sredstava zdravstvenog osiguranja, dok ostale apoteke kao izvor prihoda imaju isključivo direktnu prodaju lijekova, što iste dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju.

Konkurencijsko vijeće je također ocijenilo da predmetna Odluka ne doprinosi unapređenju proizvodnje i distribucije roba i/ili usluga niti osigurava potrošačima odnosno, korisnicima poboljšanje usluga, te je ne može smatrati izuzetkom u smislu člana 4. stav (3) Zakona, nego ista ograničava distribuciju roba i usluga na relevantnom tržištu Unsko-Sanskog kantona

Konkurencijsko vijeće je u postupku koristilo i podatke iz svoje vlastite baze podataka, a koje je pribavilo od svih zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i resornih ministarstava zdravstva kantona Federacije Bosne i Hercegovine u postupku u predmetu broj: 01-01-26-001-69-II/07.

Na osnovu analize ovih podataka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da većina kantona primjenjuje odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti na način koji nije protivan Zakonu, jer je praksa da sve apoteke, bez obzira na vlasničku strukturu, imaju mogućnost izdavanja lijekova na recept osiguranim osobama na teret novčanih sredstava relevantnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Konkurencijsko vijeće smatra da, bez obzira nalazili se apoteka u mreži ili van nje, mora se omogućiti pod jednakim uslovima svim apotekama koje imaju rješenje kantonalnog ministarstva zdravstva za obavljanje farmaceutske djelatnosti, pružanje usluge izdavanja lijekova na recept osiguranim osobama na teret novčanih sredstava Zavoda.

Shodno izloženom slijedi, da su zaključeni ugovori Zavoda sa samo državnim apotekama iz postojeće mreže iz prijeratnog perioda u suprotnosti sa Zakonom posebno ako se ima u vidu da su to ugovori kojima se reguliše jedino pružanje usluga izdavanja lijekova na recept.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetna Odluka Vlade Unsko-Sanskog kantona i navedeni ugovori koje je Zavod zaključio sa apotekama u državnom vlasništvu ograničavaju, sprječavaju i narušavaju tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, te se provođenje istih smatra zabranjenim konkurencijskim djelovanjem, u smislu člana 4. stav (1) tačka c) Zakona, jer vrše podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja te primjenjuju različite uslove za identične djelatnosti (prodaja lijekova) prema drugim privrednim subjektima (apotekama) na tržištu dovodeći te privredne subjekte (apoteke) u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, u smislu člana 4. stav 1. tačka d) Zakona.

Što se tiče zahtjeva podnosioca za donošenjem privremene mjere iz člana 40. Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da se nisu stekli uslovi za donošenjem takve mjere iz razloga što smatra da postojeće radnje koje sprečavaju, ograničavaju i narušavaju tržišnu konkurenciju neće u znatnoj mjeri uticati na podnosiocne prijave, a pogotovu što će se te nepravilnosti otkloniti u roku od 3(tri) mjeseca, kako je naloženo ovim Rješenjem, radi čega je odlučilo zahtjev odbiti kao neosnovan.

Razmatrajući prigovor pasivne legitimacije Pravobranioca Unsko-Sanskog kantona uloženi na usmenoj raspravi ističući da se Zakon o konkurenciji ne može primijeniti na Vladu i Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-Sanskog kantona, Konkurencijsko vijeće je odlučilo da isti odbije kao neosnovan.

Članom 2. stav 1. tačka b) Zakona je utvrđeno da se njegove odredbe primjenjuju i na tijela državne uprave i lokalne samouprave, koja svojim djelovanjem posredno ili neposredno sudjeluju ili utiču na tržište, odnosno djeluju na sprječavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

U članu 4. stav 1. Zakona je navedeno da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke privrednih subjekata (podrazumijeva i odluke koje donose tijela državne uprave i lokalne samouprave – član 2. stav 1. Zakona).

Prema tome, nesporno je da Vlada Unsko-Sanskog kantona, u smislu navedenih odredbi Zakona, kao tijelo lokalne samouprave, je svojim djelovanjem, posredno uticala na tržište, nametanjem ograničenja, što je onemogućilo slobodan pristup ostalim privrednim subjektima (apotekama) na relevantno tržište i iste dovelo u neravnopravan položaj u ostvarivanju prihoda.

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić